

Allt ljus på Vantör!

Bakgrund

År 2005 har proklamerats som designår, och Stockholms stad har uppmanat sina förvaltningar och bolag att presentera designfrågor som är viktiga för respektive verksamhet. Vantörs stadsdelsförvaltning har valt att fokusera på ljusdesign i ytterstadsmiljön. Det finns en klar skillnad mellan innerstad och ytterstad vad gäller ljusdesign. Belysningen tenderar att bli mer konstnärligt utformad och mer variationsrik i vår innerstad än i ytterstaden.

Ljus har den egenskapen att det skapar trygghet och kan försköna staden. Problemet är inte alltid att det saknas ljus, problemet kan i stället vara att allt är upplyst på samma sätt. Ljuset bör även rikta uppmärksamhet mot det vi vill framhäva i vår stadsdel, som exempelvis mötesplatser, broar, fasader, trappor, konstverk, träd, stenar eller andra växter. Det kan bidra till att höja Vantörs attraktivitet och få människor att känna stolthet, glädje och en ökad trygghet. Ljuset kan också vara vägledande och bidra till att förtydliga entréer till parker och centrumanläggningar.

”Allt ljus på Vantör!” är ett samlingsnamn för arbetet inom Vantörs Stadsdelsförnyelse med fokus på belysningsfrågorna i stadsmiljön. Arbetet inleddes med en ljuspromenad i södra Rågsved, som kommer att följas upp med fler ljuspromenader i norra Rågsved och Hagsätra under november. Ytterligare ljuspromenader kommer att genomföras i de resterande områdena i Vantör under nästa år. Parallellt med detta arbete har förvaltningen fört en dialog med medborgarna, bostadsbolagen och Af Kultur för att utreda om det finns intresse och möjligheter att genomföra ett konstnärligt belysningsprojekt i Vantör. Familjebostäder AB har beslutat att, tillsammans med sina boende i Snösätra, genomföra ett antal konstnärligt utformade belysningsprojekt på ett par av sina gårdar.

Syfte, mål och kriterier

Projekt mål

Projekt målet är, att i samarbete med Af Kultur och professionella ljuskonstnärer, ta fram skisser för en konstnärlig ljusdesign på följande platser i Vantör:

- Rågdalen
- Utkiksberget i Örby
- Dalbotten i Högdalen
- Kvartersgården i Högdalen
- Tunneln under busstorget i Högdalens centrum
- Järnvägsbron över Rågsvedsvägen
- Bandängens parklek

Projektet räknar med att kunna ta fram två skissförslag per område. Målet är också att Vantör ställer ut skisserna i Kulturhusets designinformation och deltar i ”Mötesplats Stockholm” i Kungsträdgården.

Effektmål

Vantör får minst fjorton färdiga skisser för genomförande inom ramen för Vantörs parkplan. Stadsdelen får en positiv marknadsföring i andra forum än den vanliga rapporteringen som tidningen Mitt i Söderort brukar presentera. Stadsdelen blir attraktivare och tryggheten ökar.

Kriterier

Projektet syftar till att höja Vantörs attraktivitet för boende och näringsliv, samt bidrar till att öka trivseln och tryggheten i stadsdelen. Det skapar även arbetstillfällen åt arbetslösa konstnärer, vilket i sin tur ökar deras möjligheter att få andra uppdragsgivare i en framtid. Därmed uppfyller projektet ett antal av de kriterier som finns inom riktlinjerna för insatser inom ramen för Stadsdelsförnyelsen.

Målgrupp/geografiskt område

Projektet omfattar främst Högdalen, Örby, Bandhagen och Rågsved. Det vänder sig till alla som rör sig i vår stadsdel, dels boende, men även besökare som förväntas få ett gott intryck av Vantör.

Projektbeskrivning och tidplan

Platserna har prioriterats utifrån strategisk placering intill centrumanläggningar eller att de utgör viktiga mötesplatser för många människor i stadsdelen. I en del fall handlar det även om att lysa upp mörka entréer och tunnlar.

Af Kultur tar ansvar för att bjuda in professionella konstnärer till ett startmöte då Vantörs stadsdelsförvaltning och Familjebostäder AB presenterar förutsättningarna för skissuppdragen. Stockholms trafikkontor deltar i processen som rådgivare vad gäller de tekniska kriterierna för skissuppdragen. Detta för att säkerställa att miljö-, drifts- och underhållskrav ligger i linje med stadens ekonomiska förutsättningar.

AF Kultur har fattat beslut om att finansiera hälften av konstnärernas löner, samt delta i marknadsföringen av projektet inom ramen för designåret i Stockholm. Utöver detta planerar förvaltningen att genomföra ljuspromenader i hela Vantör och inleda en dialog med trafikkontoret om att försöka införa ”närvarobelysning” i de mest otrygga gångtunnlarna i stadsdelen.

Tidplan

10 november	möte med intresserade konstnärer
17 november	nämndbeslut om projektet
21 november	intresserade konstnärer får skissuppdragen

November/december	skissarbetet pågår
19 december	projektet ställs ut i Kulturhusets designmonter
Januari	skisserna presenteras på Mötesplats Stockholm i Kungsträdgården

Kommunikation och delaktighet

Under året har frågan om en mer konstnärligt utformad belysning i stadsmiljön diskuterats på bomöten, i samband med ljuspromenaden och i samband med medborgardialogen om Vantörs parkplan, som genomfördes under augusti och september.

Information om projektiden har även gått ut via Stadsdelsförnyelsens Nyhetsbrev då medborgarna har uppmanats att komma in med synpunkter och förslag vad gäller belysningsfrågor. Många medborgare tycker att belysningsfrågorna är viktiga och har kommit med förslag till förbättringar av fler platser än de som tas upp i detta projektförslag.

Samarbetspartners

Familjebostäder AB, Af Kultur och Stockholms trafikkontor samt Stockholms Designkansli. Förvaltningen är öppen för att fler samarbetspartners kan tillkomma under processen.

Dokumentation och utvärdering

Projektet kommer att utvärderas enligt den rapportmall som förvaltningen har beslutat använda för samtliga projekt inom ramen för Stadsdelsförnyelsen. Skisserna förvaltas av Vantörs stadsdelsförvaltning inom Strategi- och planeringsavdelningen.

Budget

Kostnader:

Löner 20 000 kr x 10 inklusive sociala avgifter	286 000
---	---------

Intäkt:

Af Kultur 50 % medfinansiering	<u>143 000</u>
--------------------------------	----------------

Kostnad totalt Vantörs stadsdelsförvaltning	143 000 kr
---	-------------------

Kontaktperson

Anna Hörnsten
 Samordnare för Vantörs Stadsdelsförnyelse
anna.hornsten@vantor.stockholm.se
 Tel 508 20 061, 070-47 20 061